

Mas dels Trulls

Gisclareny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Al torrent dels Trulls sota la roca Tallada i en una clotada entre la solana Massena i la torre
Emplaçament	Davant de la torre de Faia i passat el canal dela Manresana seguir al costat del torrent 45 min
Alçada:	1008
Coordenades:	
Latitud:	42.27185
Longitud:	1.82906
UTM Est (X):	403439
UTM Nord (Y):	4680624

Classificació

Número de fitxa	08093 - 77
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVI-XIX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Cobert de vegetació enmig d'un bosc
Protecció	Inexistent
Accés	Difícil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08092A00100001000YQ
Fitxes associades:	
Mas de Faiola	
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dj., 03/10/2019 - 02:00

Descripció

Uns metres més amunt de l'antic mas de Faiola hi ha les ruïnes del mas dels Trulls documentat des de l'època moderna i mig amagat . Actualment en resten mig amagades entre la vegetació les parets de tramuntana, llevant i ponent que semblen definir una estructura més aviat quadrangular construïda amb aparell de maçoneria de carreus mal treballats i escairats, units amb argamassa de calç i argila amb fragments de maó, teula i llosa a trencajunt i amb les cantonades de pedra més ben treballada. El pany més ben conservat conserva una alçada de 2,5 metres. Es troba en molt mal estat i de difícil accés.

Observacions:

Al costat nord de l'antic mas de Faiola, mig amagada entre la vegetació i en un estat de conservació molt dolent. Cal accedir-hi a l'hivern quan les fulles dels arbres han caigut ja que es troba enmig d'un bosc molt frondós. Cal accedir-hi amb algú de la zona que ho coneixi ja que és molt perdedor.

Història

Mas situat dins el terme i lloc de Faia. Possiblement aquest mas ja deuria existir quan es documenta per primera vegada l'alou de Feia. De fet la documentació conservada del monestir de Sant Llorenç (prop Bagà) i referent a l'acta de consagració del 983 i documents posteriors datats del 1003 (Bolós i Pagès, 1987), La primera data que s'esmenta é el 973 quan un tal Fredoveia i el prevere Duran donen al monestir de Sant Llorenç, un alou situat al terme del Puig al lloc de Faia establint un pacte d'us defruit de la propietat amb la condició que aun morin els seus descendents hauran de lliurar el redit de l'alou i el de Venzilles. El document ens localitza aquest alou al lloc referit ja que les afrontacions coincideixen amb la situació del lloc "Et affrontant ipsas casas, cum curte et orreo et orto, cum illorum arboribus et terras et vineas de I parte in ipsa serra de Turbias, et de alia in flumen Bestanside, et de III in ipsa Monna, et de III in rivo qui discurrit per Canalillas" BOLÓS-PAGÈS (1986). P. 192. Les afrontacions coincideixen amb l'emplaçament actual ja que el terme Mona seria el pas de la mona situat al capdamunt de la solana Massena seguint amunt de l'indret on es localitza al mas. El rivo canalillas ens podria fer pensar en el torrent dels trulls i per tant el mas referit estaria emplaçat dins aquest terme. Poc després el 1087 Serra i Vilaró troba una referència que els germans Huc Dalmau, Bernat Guitart i Arnau Sindred donen tres vinyes al monestir de Sant Llorenç situades al terme de la Faia. Possiblement alguna d'aquestes vinyes podria correspondre al llc de "La Faiola". " ...tres vineas in Comitatu Cerdaniense in valle Bucranense in apendico de Pujo que vocant de Avellaned ad ipsa Faia..." (Serra i Vilaró, J; 1989. Llibre I P-391). Tot i així el mateix Serra no troba esmentat el mas amb el nom de Faiola fins a mitjans del segle XIII. Tot fa pensar que aquest mas degué desaparèixer amb la pesta negra i la crisi baix medieval. Al llarg de l'època moderna al lloc s'hi esmenta el mas Trulls tant en el cadastre de 1776 (AMG) i al cens de 1863 on el mas estava a mans d'una tal Teresa Pujols hi havia 3 persones majors de 7 anys, i pagaven una contribució urbana de 22 rals. El mas no va sobreviure l'emigració de 1900 ja que consta com a abandonat (Martín, E; 2005)

Bibliografia

- BOLÓS, J; PAGÈS ,M (1986). El monestir de Sant Llorenç prop Bagà. Artestudi. Barcelona. P.192.
MARTIN, E (2005) Una mirada sobre la història de Gisclareny.
PEDRALS I COSTA , X (2007); La Fia-faia: màgica, ancestral, única. Barcelona
SERRA I VILARÓ, J (1989). Les Baronies de Pinós i Mataplana. Investigació als seus arxius. Llibres I, II i

III. Bagà.

AHG. Cadastre de 1776.

ACA. Llibrets de compliment pasqual. Amillament de 1863. Extret de Martín, E: 2005. Annex 21

